

Reguleringsmyndigheten for energi,
Middelthuns gate 29,
Postboks 5091, Majorstua
0310, Oslo

Oversendt via rme@nve.no

Deres referansenummer 202407051

Oslo 01.05.2025

Høringsinnspill til studie om samfunnsøkonomiske kostnader av å ikke få tilknytning av strømmettet

Om oss

Samfunnsbedriftene Energi & IKT (SBE) er en arbeidsgiver- og interesseorganisasjon for nær 150 mindre og mellomstore energiselskap. Virksomhetene deltar i hele verdikjeden for energi, fra produksjon av fjernvarme, sol- vann- og vindkraft, til distribusjon og omsetning av elektrisitet.

Innledning

Samfunnsbedriftene Energi & IKT (SBE) takker for muligheten til å levere innspill til Reguleringsmyndigheten for energi (RME) sin høring om studie om samfunnsøkonomiske kostnader av å ikke få tilknytning til strømmettet.

Rapporten påpeker en økt etterspørsel etter nettkapasitet, som har ført til køer for tilknytning. Dette er et viktig tema for Samfunnsbedriftene Energi, ettersom mange av medlemmene er lokale nettselskaper som har ansvar for å håndtere og utvikle strømmettet på et lokalt og regionalt nivå. Hvis etterspørselen etter nettkapasitet fortsetter å øke, kan det føre til ytterligere utfordringer med å møte kundenes behov for tilknytning og kapasitetsøkning, spesielt i distriktene.

Rapporten viser også til at ventetid på tilknytning medfører samfunnsøkonomiske kostnader. Det er SBE enige i. Lang ventetid kan skape frustrasjon blant kundene og utfordre tilliten til nettselskapene på samtlige nettnivåer. For våre medlemmer som opererer i områder med begrenset kapasitet, kan dette være et relevant tema. Forsinkelser påvirker kundene negativt, både husholdninger, offentlig sektor og næringslivet, spesielt i lys av den grønne omstillingen og behovet for økt elektrifisering.

Samfunnsbedriftene Energi har følgende utdypende merknader til rapporten.

Våre utdypende merknader

Bør ikke gjelde for distribusjonsnett

De største kapasitetsutfordringene i strømmettet foreligger i hovedsak på de øvre nettnivåene – det vil si transmisjon- og regionalnettet. På distribusjonsnettet er det mindre «sprengt» kapasitet og ledetidene er kortere. Det finnes områder i distribusjonsnettet som også er utfordret, men våre medlemmer melder oftest om utfordringer på overliggende nett. Lange ledetider for tilknytning i distribusjonsnettet henger ofte sammen med mangel på kapasitet i overliggende nett.

I tillegg ønsker vi å påpeke at det er mange svært ulike tilknytninger, samt et høyt antall volum i distribusjonsnettet, hvilket gjør det krevende å lage en rettferdig benchmarking for «vanlig ventetid». På transmisjonsnettet vil vi tro det er flere og likere tilknytninger som enklere kan måles opp etter en benchmarking. Det er også et spørsmål om hva som skjer om en tilknytning i underliggende nett overgår «vanlig ventetid» som følge av venting på overliggende nett. I hovedsak er det tilsynelatende grunn til å tro at et slikt arbeid også vil føre med seg en stor andel rapportering og administrativt arbeid som vil være svært kostnadsdrivende – spesielt for de mindre nettselskapene.

Vi mener derfor det er flere gode grunner til ikke å ta i bruk en ordning med «ventetidkost», som skisseres fra Menon, for distribusjonsnettet. SBE er i det hele tatt svært skeptiske til å innlemme en slik ordning i DEA-analysen for nettselskapene, men vi mener det særlig vil være uheldig å introdusere ordningen for distribusjonsnettnivå.

Datagrunnlaget er ikke representativt for underliggende nett

SBE mener at det kan stilles spørsmål til datagrunnlaget. Menon har brukt Statnett sine tilknytninger som datagrunnlag for å måle den samfunnsøkonomiske kostnaden med å stå uten kraftnett. De viser til samme datagrunnlag som dokumentasjon for de «nettutviklingsbaserte modellene». Kostnader og tid for tilknytninger på transmisjonsnettet i Statnetts oversikt er i en helt annen skala enn for underliggende nett. Samme kostnad per MW kan derfor ikke sies å være lik for underliggende nett. Datagrunnlaget kan være egnet til bruk av en modell for Statnett, derimot vil vi påpeke at grunnlaget er for svakt til at det samme kan sies for regional- og distribusjonsnettet.

Samtidig ønsker vi å tilføye at vi mener bruk av regulatorisk press mot nettselskapene ikke nødvendigvis vil føre til raskere omstilling, mens bruken av insentiver har potensialet til å gi en større effekt. Derfor vil vi berømme regulator som allerede har tatt grep for å prøve ut slike tiltak for raskere tilknytninger på distribusjonsnivå. Vi er usikre på om man bør introdusere enda et virkemiddel – såkalt dobbelvirkemiddelbruk – før man har sett effekt av det første virkemiddelet.

I konklusjon, er vår mening at metodene skissert oppfattes som for svake og mangelfulle til at vi ser det fornuftig å støtte implementering av disse. Det mangler et godt og grundig datagrunnlag og vil kreve mer administrativt arbeid fra selskapene for å støtte opp de fleste forslagene i rapporten - annet enn for transmisjonsnettet. I stedet vil vi løfte at regulator ser på konkrete insentivtiltak som man vet har konkret effekt. Etter vår mening vil en endring av normandelen, slik at nettselskapenes egne kostnader i større grad blir dekket, kunne gi en bedre og raskere effekt enn mer komplekse og usikre modeller forslått i rapporten.

Med vennlig hilsen

Mona Adolfsen

Direktør for Samfunnsbedriftene Energi